

Likelønn nå!

Økonomisk selvstendighet er en forutsetning for kvinnefrigjøring, men det er langt igjen til vi har likelønn både i Norge og i andre land. Størrelsen på kvinnefratrekket varierer. I dag ligger kvinners lønn på 86 % av menns for ansatte med 100 % stilling, ifølge SSB. Det er også nok av dokumentasjon på at kvinner har dårligere økonomi enn menn, f.eks. at 3 av 4 minstepensjonister er kvinner.

Kvinner har slåss for likelønn i mer enn et halvt århundre. Det er ikke tilfeldig at kvinner dominerer i lavtlønnsyrker. Yrkene er lavt lønna, fordi de er kvinnedominerte. Kvinner verdsettes lavere enn menn, og arbeid kvinner ofte utfører, verdsettes lavt fordi det er «kvinnearbeid». Dette er kvinneundertrykking.

I tillegg er ord som «kvinne» og «kvinnediskriminering» er nesten ikke å finne lenger i politisk vokabular. Nå snakkes det bare om «kjønn» og «likestilling», noe som usynliggjør forskjellsbehandlingen på grunn av kjønn. Loven mot diskriminering av kvinner er forsvunnet inn i en «helhetlig likestillingslov», som favner så bredt at effekten er minimert.

Det er avgjørende å tilføre kvinner mer ressurser. Det har vært flere forslag på virkemidler for å nå likelønn, som «kvinnepott» og å sidestille turnus og skift – og SV vil fortsette å støtte ulike tiltak som kan gjøre noe med lønnsulikheten mellom kvinner og menn.

I 2017 fikk vi gledelige nyheter fra Island. Den islandske regjeringa har vedtatt en lov som skal sikre likelønn. Denne likelønnsstandard skal gjelde for alle arbeidsplasser i både privat og offentlig sektor med mer enn 25 fulltidsansatte. Arbeidsgiverne blir hvert tredje år pålagt å skaffe seg en attest som viser at det gis lik lønn for likt arbeid, uavhengig av kjønn, etnisitet eller nasjonalitet. Det vanker bøtter om de ikke klarer dette.

Agder SV mener at en tilsvarende lov bør vedtas i Norge. Selvsagt har det alltid vært ulovlig å betale menn og kvinner ulikt, men en juridisk bindende lov vil ha en avgjørende effekt på fordelingen av ressurser.

I fjor kom Island for niende gang øverst på World Economic Forums liste over landene som er mest likestilt, mens Norge kom på 2. plass. La oss når det gjelder likelønn, følge Island.